

بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1395-1396

نیمسال تحصیلی اول / دوم :

نام درس:	تعداد واحد / ساعت : 1 واحد / 17 ساعت	کد درس : 20	نوع درس (نظری/عملی): نظری	ساعت درس:
پرستاری و بهداشت محیط				
رشته تحصیلی: پرستاری	مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی	محل برگزاری: کلاس 116	مدرس:	

مقدمه (شرح درس) :

زیر بنای یک جامعه سالم رعایت بهداشت محیط و شناخت عوامل مؤثر بر آن است . این درس ؛ به مفاهیم بهداشت محیط زیست و کار ، اماکن عمومی و مسکن ، بهداشت مواد غذایی ، بهداشت مراکز بهداشتی – درمانی و سلامت در بلایای طبیعی و بحران ها می پردازد .

هدف کلی درس:

این درس به منظور آشنایی دانشجویان با مسائل بهداشت محیط در جامعه و عوامل مؤثر بر آن ارائه می شود تا با استفاده از دانش آموخته های بهداشتی بتواند در جهت تشخیص مشکلات بهداشتی جامعه راهکارهای ممکن را با تکیه بر اصول فرایند پرستاری ارائه دهد .

بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1396-1395

شماره جلسه	رتب	اهداف ویژه (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر ^۱	روش	رسانه های آموزشی	تکالیف	نحوه ^۳ ارزشیابی و درصد آن
1		مفاهیم بهداشت محیط، اکوسیستم و بحران محیط زیست	<ul style="list-style-type: none"> - رابطه بین محیط و سلامت و بیماریهای انسان را توضیح دهد. - قواعد کلیدی موثر بر کار پرستاران در بهداشت محیط را معین کند. - نقش ها و مهارت های پرستارانی که در زمینه بهداشت محیط فعالیت می کنند را با سایر پرستاران مقایسه کند. - علوم مرتبط با بهداشت محیط را نام ببرد. - مفاهیم بهداشت محیط را در سه بخش عوامل زیستی، اجتماعی و فیزیکی مورد بررسی قرار دهد. - اکوسیستم محیط را شرح دهد. - بحران محیط زیست را شرح دهد. - دو عامل اصلی دگرگونی در نظام اکوسیستم را توضیح دهد. 	شناختی	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	کتاب، ویدئو پروژکتور، وایت برد	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	10%

¹ شناختی (آگاهی، درک تجزیه و تحلیل، ترکیب و کاربرد) و عاطفی (دریافت، پاسخ دادن، ارزش گذاری، سازمان دهی ارزشها و متبلور ساختن ارزشها) و روانی - حرکتی (مشاهده، تقلید، مستقل اجرا کردن، دقت همراه با سرعت، با هماهنگی انجام دادن و عادی شدن)

² روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

³ آزمون ها بر اساس اهداف می توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرآیند تدریس با هدف شناسایی قوت و نقاط ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (در پایان دوره با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان برگزار می شود)

بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1395-1396

						<ul style="list-style-type: none"> - اقدامات ضروری جهت کاهش آلودگی در محیط زیست را نام ببرد. - نقش پرستار بهداشت جامعه را در بهداشت محیط زیست بیان نماید		
15%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، ویدئو پروژکتور، وایت برد	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - خواص مختلف آب را شرح دهد - منابع آلودگی آب را بیان نماید. - سختی آب را تعریف کرده و معایب آن را توضیح دهد. - انواع گندزدایی آب را بیان کند. - اختلالات ناشی از ناخالصی و آلودگی آب را بیان نماید. - مراحل تصفیه آب را شرح دهد. - انواع فاضلاب را شرح دهد. - روشهای تصفیه فاضلاب را بیان کند. - مشکلات ناشی از دفع غیربهداشتی فاضلاب را بیان نماید. - نقش پرستار بهداشت جامعه را در دفع بهداشتی فاضلاب ذکر نماید	بهداشت آب و فاضلاب	2	
20%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، ویدئو پروژکتور، وایت برد	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - اهمیت آلودگی هوا را شرح دهد.. - طبقه بندی آلودگی هوا را توضیح دهد. - منابع آلودگی هوا را بیان نماید. - شاخص های تعیین آلودگی را نام ببرد و شرح دهد. - اثرات هوای آلوده را شرح دهد.	بهداشت هوا، خاک، زباله و مواد زائد	3	

بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1395-1396

						<ul style="list-style-type: none"> - مهمترین اقدامات در پیشگیری از آلودگی هوا را ذکر نماید. - نقش پرستار بهداشت در کنترل آلودگی هوا را بیان کند. - اهمیت آلودگی خاک را بیان نماید. - عوامل مهم در پایداری سموم شیمیایی در خاک را شرح دهد - اهمیت دفع بهداشتی زباله را توضیح دهد. - مراحل دفع زباله را ذکر نماید. - انواع روشهای دفع زباله را شرح دهد. - نقش پرستاران بهداشت در دفع بهداشتی زباله را بیان کند.		
5%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، ویدئو پروژکتور، وایت برد		شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - آلودگی صوتی را تعریف نماید. - اثرات فیزیولوژیکی و پاتولوژیکی سروصدا را شرح دهد. - اثرات شنیداری و غیرشنیداری سروصدا را بیان نماید. - انواع افت شنوایی به دنبال تماس با سروصدا را نام ببرد. - مراحل مختلف ناشنوایی حرفه‌ای را برشمارد. - برنامه‌های حفاظت از شنوایی را شرح دهد.	آلودگی صوتی و پرتوها	4	

بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1395-1396

					<ul style="list-style-type: none"> - انواع وسایل حفاظت فردی شنوایی را نام ببرد. - پرتوهای خطرزا را با ذکر مثال توضیح دهد. - منابع مواجهه انسان با پرتوها را نام ببرد. - اقدامات حفاظتی در برابر پرتوها را برشمارد. - واحدهای اندازه گیری تابش پرتوها را توضیح دهد 		
10%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، ویدئو پروژکتور، وایت برد	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - تاثیر تغذیه بر سلامتی انسان را شرح دهد. - فساد مواد غذایی را تعریف نماید. - انواع بیماری های ناشی از غذا را نام ببرد. - مسمومیت غذایی را تعریف کند. - لودگی اولیه و ثانویه مواد غذایی را با ذکر مثال تعریف نماید. - اصول کلی در پیشگیری از آلودگی های ثانویه را نام ببرد. - کنترل بهداشت مواد غذایی (گوشت، مرغ، تخم مرغ، شیر و...) را شرح دهد. 	بهداشت تغذیه و مواد غذایی	5

بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1395-1396

امتحان میان ترم			
10%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، ویدئو پروژکتور، وایت برد	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی
6	بهداشت اماکن عمومی، مسکن و محیط بیمارستانها	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - استانداردهای مسکن بهداشتی را لیست نماید. - بهداشت مسکن در روستا را توضیح دهد. - لزوم رعایت بهداشت اماکن عمومی را شرح دهد. - بهداشت محیط بیمارستان را توضیح دهد. - اهمیت توجه به بهداشت استخرهای شنا را برشمارد
10%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، ویدئو پروژکتور، وایت برد	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی
7	پرستاری بهداشت حرفه‌ای	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - نقش پرستار بهداشت حرفه‌ای را توصیف کند. - با استفاده از مدل اپیدمیولوژیک تاثیرات متقابل سلامتی - کار را توضیح دهد. - ارگونومی را تعریف کند. - چند مورد از عوامل مربوط به میزبان که باعث افزایش خطر واکنش نامطلوب به مواد مضر موجود در محل کار می‌شود را ذکر کند. - هر یک از مخاطرات بیولوژیکی، شیمیایی، مکانیکی، فیزیکی و روانی اجتماعی محل کار را توضیح دهد.

بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1395-1396

10%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، ویدئو پروژکتور، وایت برد	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - اهمیت سموم را بیان نماید. - حداقل یکی از طبقه بندی های مربوط به سموم را شرح دهد. - استانداردهای مربوط به مواد سمی را بیان کند. - اقدامات پرستاران بهداشت را در خصوص مواد شیمیایی ذکر نماید. - علل مختلف آسیب های فیزیکی را شرح دهد. - اقدامات در خصوص پیشگیری از آسیب های مختلف فیزیکی را توضیح دهد. - روشهای انتقال بیماری از طریق حشرات را شرح دهد. - روشهای مبارزه با حشرات را برشمارد. - روشهای مبارزه با جوندگان را شرح دهد. 	آسیب های فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی موجود در محیط و روشهای کنترل و مقابله با آن	8
10%	حضور منظم و فعال در کلاس پاسخ به سوالات	کتاب، ویدئو پروژکتور، وایت برد	سخرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	شناختی	<ul style="list-style-type: none"> - در مورد انواع بلایا (طبیعی، ساخته دست بشر) بحث کند. - چگونگی تاثیر بلایا بر مردم و جوامعشان را ارزیابی کند. - مفهوم مدیریت بلایا (آمادگی، واکنش و جبران) توضیح دهد. - نقش پرستاران در مراحل آمادگی، واکنش و جبران مدیریت بلایا را بررسی کند. 	مدیریت بلایا	9

بناام خدا

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم

طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1395-1396

- اولویت‌ها را در یک موقعیت تریاژ بیان کند.
- نقش صلیب سرخ در مدیریت بلایا را تحلیل کند.

امتحان پایان ترم

JLAD

بنام خدا
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم
طرح درس گروه پرستاری نیمسال تحصیلی 1395-1396

منابع درسی مورد استفاده :

منابع کلی :

1. Stanhope, M. Lancaster J. Community & public health nursing. St Louis: Mosbey: 2008.

2. ایلدرآبادی اسحاق. درسنامه پرستاری بهداشت جامعه 1، 2، 3، نشر جامعه‌نگر، تهران، 1388.

3. حسینی وحیده و همکاران. پرستاری بهداشت جامعه 3. نشر جامعه‌نگر، تهران، 1388.

4. حاتمی حسین و همکاران. کتاب جامع بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند، تهران 1385.

5. امیریگی حسن، اصول بهداشت محیط، نشر اندیشه رفیع، تهران 1388.

6. ک. پارک، درسنامه طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی، ترجمه رفائی شیرپاک خسرو، انتشارات ایلیا، 138

منابع اصلی :

1) Elizabeth T.Anderson,Judith M.Mcfarlane.Communiyu As Client:Application of the nursing process, last ed

- جدید میلانی، مریم ارشدی، فرخ سهیل، اسدی نوقابی، احمد علی. پرستاری بهداشت جامعه 1 و 2 و 3. تهران: نشر اندیشه رفیع

نحوه ارزشیابی (همراه با سهم هر آیتم):

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
1	پاسخ و پرسش هر جلسه	5	1
2	کنفرانس و پژوهش	10	2
3	ترجمه	5	1
4	آزمون تکوینی (میان ترم)	30	6
5	آزمون تراکمی (پایان ترم)	50	10
6	جمع	100	20

نام و نام خانوادگی و امضاء استاد: